

పురుధావిశన్తు । దీఘమామాయుర్యమానాయ క్షయః ।
అథామృతేన జరితారమర్థి । ఇన్ద్రస్సనావద్విరహాద్ధి సీరణః ।
సంవత్సరస్య ప్రతిమాణమేతత్ । అర్కస్య జ్యోతిస్తదిదాపైశ్యః
ష్ఠమ్ । సంవత్సరగ్ం మనవత్సరమేతత్ । ఇన్ద్రస్య రాధః క్రయః
తం పురుత్మనా । తదర్కమూపం విమిమూపమేతి । ద్వారకాపైత-
రీతిష్ఠతీద్యుషా । అశ్వాయన్త గవ్యన్త వాయన్తః । పాపాదు-
ష్టేత్వోపగన్తవా ఉ । అభూషన్తస్త్వాసువుతో నవాయాత్ ।
వయమిన్ద్రాశ్వాశ్చనగ్ం హువేమ ॥ ౪౫ ॥

అచక్షత హవిగాయత యగ్ంసచ్చృషన్తేనాం వైశమ్పర్యా
హస్తీర్త్వముయం దైవషూతౌ వత్సనా మట్పు ॥ ౪ ॥

ప్రాణఉదెహి పునరానో భరయశ్శరాయో వార్తహ-
త్యాయ వసూనాగ్ం సకుపాన్త్యాస్తే ॥ ౪ ॥

ప్రాణోరక్షత్యగృభీతా ధారావరామరుతో దీఘాయ-
త్యాయజ్యోతిమాత్వా పశ్య చత్వారిగ్ంశత్ ॥ ౪౫ ॥

హరిః ఓమ్

షష్ఠప్రపాఠకః

హరిః ఓమ్ ॥ స్వాద్వీం త్వాస్వాదునా । ద్రివాం ద్రివ-
ణ । అమృతామృతేన మధుమతీం మధుమతా । వృశానిసగ్ంనా-
మేన । సామోఽప్యశ్వభ్యాం పచ్యస్య । సరస్వత్యైశ్చచ్యస్య । ఇన్ద్రా-

యస్మత్తాన్తే పచ్యప్య । పక్షి తోషిష్యతా సుతమ్ । సామ్రాటా ఉత్త-
 మగ్నావహి ॥ ౧ ॥ ద్ధన్వా యోవర్యో అపృవ్వరా । సుహవసా
 మమత్రిభిః । పునాతుతే పక్షి సుతమ్ । సామగ్నం సూర్యప్య దహితా ।
 వాగ్దశశ్యతారవా । వాయుపూతః క్షుతేగ । ప్రాశ్నమో అతి-
 ద్రుతః । ఇన్ద్రస్య యుజ్యస్సఖా । వాయుపూతః క్షుతేగ । ప్రోర్య-
 శ్నమో అతిద్రుతః ॥ ౨ ॥ ఇన్ద్రస్య యుజ్యస్సఖా । బ్రహ్మక్షత్రం
 పవతే తే ఇన్ద్రియమ్ । సురయాసామస్సుతే ఆసుతోమదాయ ।
 త్సుకేగ దేవ దేవతాః పివ్యన్తి । రక్షేవాన్తమ్ యజమానాయథోః క్షు-
 ద్ధ యవమన్తో యవంచితః । యథాదాన్త్యనుపూర్వం వియాయ ।
 ఇహేహైమాం కృణుతభావనాని । యేభిర్హిహే నమోన్యక్తింవజ్జగ్ముః ।
 ఉప్తయామగృహీతోఽన్యశ్చిత్త్యం త్వా జప్తం గృహ్మయ ॥ ౩ ॥
 సరస్వత్యా ఇన్ద్రాయ స్మతాన్తే । ప్రవతేయోనిస్తేజసే త్వా । వీర్యా-
 యత్వా బలాయత్వా । తేజోసి తేజోమయిధోః । వీర్యమసి వీర్యం
 మయిధోః । బలమసి బలం మయిధోః । నానాహి వాం దైవహేత-
 గ్నం సక్షిత్తృతమ్ । మా సగంసృతృభాం పరమే వ్యోమమ్ ।
 సురాత్వమసి తుష్టితే సోమ ప్రమః । మామాహిగంస్తీస్సాన్యం యోని-
 మా విశా ॥ ౪ ॥ ఉప్తయామగృహీతోఽన్యశ్చిత్త్యం తేజః । ప్రార్థస్య-
 తం వీర్యమ్ । ఇన్ద్రం బలమ్ । ప్రవతేయోనిమోదాయత్వా । ఇన్ద-
 వ్రాయత్వా మహాసేత్వా । ఓత్తోఽన్యశ్చోమయిధోః । మన్యరసి మ-
 న్యం మయిధోః । మహతోఽస్తిమహోమయిధోః । సహతోఽస్తి సహో-
 మయిధోః । యావ్యాప్రమ విహూచికా । దుభావృకంచరతుతి । తైస్

సం పత్రత్రిగం సింహమ్ । సేమం ప్రాత్యగంహసః । సంపుచస్థ
 సంమాభద్రేణపుష్క । విపుచస్థవిమాప్రాత్యనాపుష్క ॥౧॥ హ
 వి ప్రత్యస్థమో అతీద్రుతో గృహమావిశన్విషూచితాపజ్ఞచ ॥౧॥
 సోమో రాక్షామృతగం సుతః । ఋతేషాణామహస్త్వ
 త్యమ్ । ఋతేన సత్యమిన్ద్రియమ్ । విపానగం శుక్రమన్ధసః ।
 ఇన్ద్రిస్యేన్ద్రియమ్ । ఇదం పయోమృతం మధు । సోమమ
 ద్యౌవ్యవ్యపిబత్ । ఛన్దసాహగంసశ్శుచివత్ । ఋతేనసత్యమిన్ద్రి
 యమ్ । అద్యౌఃశ్చరవ్యవ్యపిబత్ ॥౨॥ క్రుశ్ణాశ్చిరసాధియా । ఋతేనస
 త్యమిన్ద్రియమ్ । అన్నాత్పరిస్రుతో రసమ్ । బ్రహ్మణా వ్యపిబత్ పు
 త్రమ్ । ఋతేన సత్యమిన్ద్రియమ్ । శేతోమూత్రోష్ణహ
 తి । యోనిం ప్రవిశద్ద్రియమ్ । గర్భోజరాయుణాఽఽవృతః । ఉ
 ల్బజ్జహతిజన్మనా । ఋతేన సత్యమిన్ద్రియమ్ ॥౩॥ వే
 దేనరూపేవ్యకరోత్ । సత్రాసతేప్రజాపతిః । ఋతేనసత్యమిన్ద్రి
 యమ్ । సామేనసాహవ్యపిబత్ । సుత్రాసుతేప్రజాపతిః । ఋతేన
 సత్యమిన్ద్రియమ్ । దృష్ట్యాహవేవ్యకరోత్ । సత్ర్యాన్తేప్రజాప
 తిః । అశ్రద్ధామన్తేఽదధాత్ । శ్రద్ధాగంసత్యే ప్రజాపతిః ।
 ఋతేన సత్యమిన్ద్రియమ్ । దృష్ట్యా పరిస్రుతోరసమ్ । శుక్రేణ శు
 క్రవ్యపిబత్ । పయస్సామం ప్రజాపతిః । ఋతేన సత్యమిన్ద్రియ
 మ్ । విపానగం శుక్రమన్ధసః । ఇన్ద్రిస్యేన్ద్రియమ్ । ఇదం పయోమ
 ర్మృతం మధు ॥౪॥ అద్యౌః శ్చరవ్యవ్యపిబజన్మ న్తేకాన సత్యమి

ద్రియగ్ం శ్రద్ధాగ్ం సైత్యే ప్రజాపతిరస్తాచ ॥ ౨ ॥

సురావస్తం బహిషదగ్ం సువీరమ్ । యజ్ఞగ్ం హిన్వన్తి
మహిషా నమోఽథి । దధానాస్సమన్దివిజైవతాసు । మదేషేన్ద్రీ-
యకమానాస్సన్వరాః । యన్తైరస్సమృతైః ఓషధీభిః । సోమస్య
శుష్కస్సురయా సుతస్య । తేనన్ద్రీయకమానం మదేన । పరస్వ-
తీమశ్వినావిన్ద్రీమగ్నిమ్ । యమశ్వినా నముచేరాసురాదధి । సరస్వ-
త్యసనోద్దిన్ద్రీయాయ ॥ ౩ ॥ ఇనున్తగ్ం శుక్రం మధుమన్తమిన్ద్రీ-
మ్ । సోమగ్ం రాజానమిహ భఖ్నయామి । యదత్రైర్విప్రగ్ం రసివ-
స్సుతస్య । యద్విన్ద్రో అపిబుచ్చచీఢి । అహన్తదస్య మనసా శివేన ।
సోమగ్ం రాజానమిహ భఖ్నయామి । పితృభ్యస్సన్వధావిభ్యస్సన్వధా
నమః । పితౄమహేభ్యస్సన్వధావిభ్యస్సన్వధా నమః । ప్రపితౄమహే-
భ్యస్సన్వధావిభ్యస్సన్వధానమః । అష్టన్దితరః ॥ ౧౦ ॥ అమీమదన్త
పితరః । అతీతృపన్తపితరః । అమీమృతన్తపితరః । పితరశ్శున్దభ్య-
మ్ । పునన్తుమాపితరస్సామ్యాసః । పునన్తుమాపితౄమహః । పున-
న్తుప్రపితౄమహః । పున్దిత్రైతతాయమా । పునన్తుమాపితౄమహః ।
పునన్తుప్రపితౄమహః ॥ ౧౧ ॥ పున్దిత్రైతతాయమా । విశ్వమాయు-
ర్యశ్వశ్వై । అగ్నయోగ్ంషిపవసేఽగ్నైపవస్వ । పనమానస్సు-
వజానః పునన్తుమాదేవతనాః । జాతవేదః పున్దిత్రవద్యతైపున్దిత్రమ-
గ్నిషి । ఉదాభ్యోన్ద్రవసవిత్తైవశ్వదేవీ పునతీ । యే సమానాస్స-
మనసః । పితరోయమరాశ్యే । తేమాన్ద్రోకస్సన్వధానమః । యజ్ఞో
దైవేషుకల్పతామ్ ॥ ౧౨ ॥ యేసకాతాస్సమనసః । జీవాన్దేవేషుమామృ-

కాః । తేషాన్ద్రంశీమణయ కల్పతామ్ । అస్మిన్లోకే క్షతగంపమాః ।
 ద్వైస్సురీ అశ్వగావం పిత్తగామ్ । అహన్తవానాముతమర్త్యానామ్ ।
 యాభ్యామిదవిశ్వమృత్యుమేతి । యదస్తరాపితరం మూతరజ్ఞు ।
 ఇదగం వ్రావిః ప్రజననం మే అస్తు । దశవీరగం పుర్యగణ్గం ప్వస్త-
 యే । ఆత్మససప్రజాససి । పురుసస్యభయపసిలోక్షససి । అగ్నిః ప్రజాం
 బహులాం మే కరోతు । అన్నంపయోశో అస్తాసుధత్త । రాయ-
 సౌవమిషమూః మస్తాసు దీధర్తభ్యాహ ॥ ౧౩ ॥

ఇన్ద్రియాః పితరశ్శతాయుషా పునస్తు మాపితామహః పున-
 స్తు ప్రపితామహః కల్పతాగం ప్వస్తప్తయేషజ్ఞుచ ॥ ౩ ॥

నీసేన తన్త్రం మనసా మనీషిణః । ఊర్ధ్వసూత్రేణక్ష-
 వయో వయన్తి । అశ్వినా య్శ్శగం సురితా సరస్వతీ । ఇన్ద్రియ
 రూపం వసుభిషజ్య । తదస్య రూపమమృతగ్ం శచీభిః ।
 తిస్రోదధుక్షేవతాస్సగ్ంరరాణాః । లోమాని శష్టైర్మహు-
 ధావతోక్మభిః । త్వగస్యమాన్దంసమభవన్నలాజాః । తదశ్వ-
 నా భిషజా రుద్రవతానీ । సరస్వతీ వయతి పేశో అన్తరః ॥ ౧౪ ॥
 అస్థి మజ్జావం మాసరైః । కారోత్రైర్దా దధ్నో గవాన్త్వచి ।
 సరస్వతీ మనసా పేశలవసు । నాసత్యాభ్యాన్త యతి దకశత-
 వపుః । రసం పరిసుత్రా నరోహితమ్ । వగ్నహుర్ధీరస్తస్మన్న
 వేమ । పయసా శుక్రమమృతజ్జనిత్రమ్ । సురయామూతౌజ్జ-
 నయన్తి శేతః । అపామతిన్ద్రమూతిం బాధమానాః । ఊషధ్య-
 తాతగ్ం పుబువస్తద్రారాత్ ॥ ౧౫ ॥ ఇన్ద్రియైశ్చామో బృ-

దయేన సత్యమ్ । పురోదాశేన సవితాశాన । యశ్చోక్తామా-
 న్ననరుణోభివ్యక్తా । మతస్సేవాయైత్యర్షమినాతిపిత్తమ్ ।
 అన్తాగ్ని సాళి మధుపిన్వమానా । గుధా పాతాగ్ని సుదుఘాన
 ధేనుః । త్యైవసత్యపత్రిన్నస్తిహ శచీభిః । అనన్తినాభిరుదరన్న
 మాతా । కుమ్భా వనిమ్భానితా శచీభిః । యస్మిన్నగ్రోహా-
 వ్యాజ్ఞోభి అన్తః ॥ ౧౬ ॥ స్తాశీర్వ్యక్తశ్చతథార్త ఉభయః ।
 దుహేన కుమ్భాగ్ం స్యధాం పితృభ్యః । ముఖగ్ం సదస్య శిరః-
 భద్రదేన । దివా ప్రవిత్రమశ్వినా సగ్ం సరస్వతీ । చక్షున్న పా-
 యిర్భిషగస్య వాలః । వస్తిర్న కేహ వారసా తరస్వి । అశ్వభ్యా-
 శ్చాక్షుర్మృత జ్ఞిహాభ్యామ్ । ఛాశేన కేహ హవిషా శృతేన ।
 పహ్నిగోధూమైః క్వలైరుతాని । పేశోన శుక్లమసితవసా-
 తే ॥ ౧౭ ॥ అవిర్న మేహేనసి వీర్యాయ । ప్రాణస్య పథా
 అమృతో గ్రహాభ్యామ్ । సరస్వత్యుప్రవాకైర్వ్యానమ్ । నస్యా-
 ని బ్రహ్మర్చదర్శైర్జహాన । ఇన్ద్రస్య రూపమృషభో బలాయ । క-
 గాభ్యాగ్ం శ్రోత్రమమృతజ్ఞిహాభ్యామ్ । యవాన బ్రహ్మ-
 భువి కేసరాశిః । కర్కశ్చ జజ్ఞే మధుసారఘం ముఖాత్ । ఆత్మ-
 న్నుపథై నవృకస్య లోమ । ముఖేశ్శూక్రాని న వ్యాఘ్రలోమ-
 మ్ ॥ ౧౮ ॥ కేలాన శీర్షవాయశేసే శ్రిణైశిఖా । సిగ్ంహ-
 స్య లోమ త్వపిర్ద్రియాశి । అక్లవాత్సన్నిభవజ్ఞ తద్దశ్వినా ।

క్వలైర్బ్రుతాని ఇతిభాష్యసంమతఃపాఠః

అత్తానమశ్చమధాభ్యుదయతీ । ఇన్ద్రస్య రూపగం శ-
తమానమాయుః । చంద్రోగ్రా శ్యోతీరమృతస్తథానా । సరస్వతీ
యోన్వాద్యభ్యుదయతీ । అశ్వినోభ్యం కర్తృ సుకృతం బిభర్తి ।
అపాగం రసేన వదుతూ నపామ్నా । ఇన్ద్రగ్ం శ్రీయై జనయ-
న్నపురాహా । తేన కక్షూనాగం వావిన్ద్రియావత్ । పరి-
సుతా కయసా సార్థమం మధు । అశ్వినోభ్యన్మగ్ంబిషజా సర-
స్వత్యా సుతాసుతాభ్యామ్ । అమృతస్సమ ఇన్దుః ॥ ౧౯ ॥ అ-
మృత ఆరాద్యస్తవసాతే వ్యాఘ్రోమగ్ం రాహ చత్వారిచ ॥ ౪ ॥

మిత్రోఽపివరుణోఽసి । సమహా విశ్వేదైవైః । ఖితస్య
నాభిరసి । ఖితస్య యోనిరసి । వ్యానామాసీద । సుషదామాసీ-
ద । మాత్వాహిగంసీత్ । మామాహిగంసీత్ । నిషసాద ధృత-
వ్రతో వరుణః । ప్రస్త్యాస్వా ॥ ౨౦ ॥ సామ్రాజ్యాయ సుక్రతుః ।
దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్భావభ్యామ్ । పూర్ణో
హస్తాభ్యామ్ । అశ్వినోర్భావజ్యేన । తేజసే బ్రహ్మవర్చసాయా-
భిషిచ్ఛామి । దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్భావభ్యామ్ ।
పూర్ణో హస్తాభ్యామ్ । సరస్వత్యైవజ్యేన ॥ ౨౧ ॥ వీర్యాయా-
న్నాద్యాయాభిషిచ్ఛామి । దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్భా-
వభ్యామ్ । పూర్ణో హస్తాభ్యామ్ । ఇన్ద్రస్యేన్ద్రియేణ । శ్రీయై
యశేన బలామూభిషిచ్ఛామి । కోఽసి కరమాఽసి । కస్త్యైత్వా కాయ-
త్వా । సుశ్లోకాః ౪ సుమద్దలాః సత్యరాజా ౩ ౯ । శిరోక్షేత్రీ ।

|| ౨౨ || యశో ముఖమ్ | త్వస్యి కేశశ్చ శ్శశూణి | రాజామే ప్తా
 నోఽమృతమ్ | ప్రమాట్నమ్ | విరాట్స్థితమ్ | జ్ఞాన మే శ్శ
 ద్రమ్ | వాక్యహా | మనోమయః | స్వరాధ్యమః | మోదా ప్ర
 మోదా అన్యధీరశ్శాని || ౨౩ || చిత్తం మే సహా | బ్రాహ్మణ్యే బల
 మిన్ద్రియమ్ | పాస్తామే కమో భీర్యమ్ | అత్మా భుతమురో మమ |
 పృష్ఠీమే రాష్ట్రమువర్తమగంసో | క్రివాశ్చ శ్రోత్యో | ఉహ
 అరత్నీ జానునీ | విశ్లోమేఽశ్శాని సర్వతః | నాభీమే చిత్తవిజ్ఞా
 నమ్ | పాయుమేఽపచిత్తర్చసత్ || ౨౪ || అనన్తనన్దావాన్దా మే |
 భగవాన్ భాగ్యం వసః | అశ్శాభ్యాం ప్రద్యాంధరోఽస్మి | విశిరాజా ప్ర
 తీస్థితః | ప్రతిభుతే ప్రతితిష్ఠామి రాష్ట్రే | ప్రత్యక్షేషు ప్రతితిష్ఠామి
 గోమ | ప్రత్యక్షేషు ప్రతితిష్ఠామ్యాత్మా | ప్రతిప్రాగ్నేషు ప్రతితిష్ఠా
 మిపుష్టే | ప్రతివ్యాపాకృధివ్యా | ప్రతితిష్ఠామి యశ్చే || ౨౫ || త్రి
 యాదేవా ఏకాదశ | త్రియస్త్రిగ్ంశాస్తురాధసః | బృహస్పతి పు
 రోహితాః | దైవస్య సవితుస్సవే | దైవాదైవైరవన్తుమా | ప్రభమా
 ద్విరీయైః | ద్విరీయాస్తృరీయైః | తృరీయాస్స త్యేన | సత్యయ్య
 జ్ఞేన | యజ్ఞోయజ్ఞిః || ౨౬ || యజాగంషి సామభిః | సామావ్యృ
 గ్భిః | యుతో యూత్యాభిః | యూత్యా వషట్కారైః | వషట్కారా
 ఆహుతిభిః | ఆహుతయోమి శావూన్ ధన్మర్థయన్తు | భూస్సావహా |
 లోమాని ప్రయతియమామ | త్వత్కృ ఆసతిరాగతిః | మూగ్ంసంమతి
 తసతిః | వస్వస్థి | మృజ్జాను ఆసతిః || ౨౭ ||

ప్రస్థాస్వా సరస్వత్యై శైవశ్యేన శ్రీరక్తాని భసద్వజ్జ యజ్ఞో
యజర్చిరుపనతిద్యోచ ॥ ౧ ॥

యద్దేవాదేవహేదనమ్ । తేవాస శ్చక్షమావయమ్ । అ-
గ్నిమా తస్మాదేవసః । విశ్వన్నుత్పత్వోహసః । యద్దివా
యదినక్షమ్ । ఏనాగ్ంసి చక్షమావయమ్ । వాయుమా తస్మా-
దేవసః । విశ్వన్నుత్పత్వోహసః । యద్దివాగ్రిద్యద్విప్యోమ్ ।
ఏనాగ్ంసి చక్షమావయమ్ ॥ ౨ ॥ సూర్యోమా తస్మాదేవ-
సః । విశ్వన్నుత్పత్వోహసః । యద్ధామై యదరణ్యే । య-
థస్థామా యదీంద్రియే । యమాదై యదర్యే । ఏనశ్చక్ష-
మావయమ్ । యదేక్షన్యాధిధమణి । తస్మావయజనమసి । య-
దావ్రా అఘ్నయావరుణేతి శపామహే । తతోనరుణానోముఞ్చ ॥ ౩ ॥
అవభృథని చర్మణ నిచైరురసి నిచర్మణ అవ దేవై దైవకృతమేనో-
ఽయాట్ । అవ మ ర్త్యమ ర్త్యకృతమ్ । ఉరోరానో దేవక్షమా-
హి । సుమిత్రా న అప్త ఓషధయస్సన్తు । దుమితాస్తస్మై భూ-
యాసుః । యోఽస్మాన్దేవస్త్రి । యఞ్చవయస్త్రిష్ణః । దుప్ర-
దాద్దివేన్ము ముచానః । స్త్రిష్ణస్తాస్త్రిష్ణమలాదివ ॥ ౪ ॥ పూ-
తం ప్రవిత్రేణైవార్యమ్ । అపశ్శున్ధన్తు మైనసః । ఉద్వయన్తమస్తస్పరి ।
పశ్యన్తో జ్యోతిరుత్తరమ్ । దేవన్దేవతా సూర్యమ్ । అగన్తజ్యో-
తిరుత్తరమ్ । ప్రతియుతో వరుణస్త్వపాశః । ప్రత్యస్తావరుణస్త్వపాశః ।
ఏథోన్యధిష్ఠీమహి । స్తమిదసి ॥ ౫ ॥ తేజోస్తి తేజోమయిధహి ।

అపో అన్వచారిమమ్ । రసేనసమస్పృహి । పయస్వాగ్ం అగ్నౌచ-
 గమమ్ । తం మా సగంస్పృశ వర్చసా । ప్రజయాచ ధనేవచ । పు-
 మావవర్తిపృథివీ । సముమాః । సముసూర్యః । సమువిశ్వమిదజ్జాగ-
 త్ । వైశ్వానరత్యోతిర్భూయాసమ్ । విభుక్వామృత్యశ్చై । భూ-
 స్స్వాహా ॥ 32 ॥ స్వప్నవనాగ్ంసి చక్షమావయంముక్తా మలాది-
 వసమిదస్మి జగత్ప్రీణేచ ॥ ౬ ॥

హోతాయుభిధన్వమిధేన్ద్రమిదస్పదే । నాభాపృథివ్యా అభి ।
 దివా వష్మన్ ధన్వమిధ్యతే । ఓష్ఠశ్చరషణీ సహా । వత్సా-
 చ్యస్య హోతర్యజ । హోతాయుత్తనూనపాతమ్ । ఉతిభిక్షే-
 తారమపరాజితమ్ । ఇన్ద్రేన్ద్రవగ్ం సువర్విదమ్ । ప్రభి-
 మధుమత్తమైః । నరాగ్ంసేన తేజసా ॥ 33 ॥ వేత్వా-
 చ్యస్య హోతర్యజ । హోతాయుద్విదాభిరిన్ద్రమిదీతమ్ । రా-
 హ్వానమమర్త్యమ్ । దైవో దేవైస్సవీర్యః । వజ్రహస్తః పురన్ద-
 రః । వేత్వాచ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యుద్వర్చహిషీ-
 న్ద్రీన్నిషద్వరమ్ । వ్రష్ఠభన్నర్యాపసమ్ । వసుభీరుచ్రైరాది-
 త్యైః । సయ్యగ్భర్చహిరాసదత్ ॥ 34 ॥ వేత్వాచ్యస్య
 హోతర్యజ । హోతాయుద్దోక్షోనవీర్యమ్ । సహోర్వాన-
 ఇన్ద్రీమవర్ధయత్ । సుప్తాయగా విశ్రయంతామృతావృధః । దావ-
 ర్త ఇన్ద్రాయ మిహుషే । వియన్తావ్యస్య హోతర్యజ । హో-
 తాయుద్దుషే ఇన్ద్రీస్యధేనూ । సుదుషే మాతరా మహి ।

సవారతా న తేనీ । వత్సమిన్ద్రమవధతామ్ ॥ 31 ॥ వీరా-
 మాఽప్యప్య హోతర్యః । హోతాయుత్తైవ్యా హోతరా । లి-
 వజా సఖాయా । వావిషస్త్రిం భిషగ్తః । క్షుద్ధవా ప్రచేతసా ।
 ఇన్ద్రాయ ధత్త ఇన్ద్రీయమ్ । వీరామాఽప్యప్య హోతర్యః ।
 హోతాయుత్తినా క్షుద్ధా । త్రయస్త్రిధాతీవావసా । ఇదా స-
 వ్యతీ భారతీ ॥ 32 ॥ మహీస్త్రిపత్నీర్ వావిష్మతీ । వియ-
 వ్యాఽప్యప్య హోతర్యః । హోతాయుత్తైవ్యైర్వత్సమిన్ద్రీనేవమ్ ।
 భిషగ్ం సుయజ్ఞ్వుత్రశీయమ్ । పురుషాపగ్ం సులేతపం
 మఘాసమ్ । ఇన్ద్రాయ త్వష్టా దధద్ద్రియాణి । వేత్వాఽప్యప్య
 హోతర్యః । హోతాయుద్వనస్పతిమ్ । శమితారగ్ం శతక్రతు-
 మ్ । ధియోజ్ఞోష్టారమిన్ద్రీయమ్ ॥ 33 ॥ మధ్వాసమజ్ఞాన్సభిన్సు గే-
 భిః । స్వదాతి వ్రావ్యం మధునాఘృతేన । వేత్వాఽప్యప్య హోతర్యః ।
 హోతాయుద్ద్రిగ్ం స్వాహాఽఽప్యప్య । స్వాహామేదసః । స్వా-
 హాస్తాకానామ్ । స్వాహాస్వాహాకృతీనామ్ । స్వాహా వ్రావ్యసూక్తీనా-
 మ్ । స్వాహాదేవాగ్ం ఆఽప్యపాః । స్వాహేన్ద్రగ్ం హోత్రాజ్ఞామగా ।
 ఇన్ద్రీ ఆప్యప్య వియన్తు । హోతర్యః ॥ 34 ॥ తేనాఽఽసదవ-
 ర్థతాం భారతీన్ద్రీయజ్ఞుష్టాగాద్యేచ ॥ 2 ॥

ప్రమధేన్ద్రీస్తనూనపాత్రమిదాభిర్వృత్ హిర్యః ఉషేదైవ్యాది
 ప్రవృష్టార్వప్రస్పతిమిన్ద్రీమ్ । ప్రమధేన్ద్రీక్పుతుర్వేవేకోవియన్తు
 ద్వీర్వీతామకో వియన్తు ద్వీర్వేవేకో వియన్తు హోతర్యః ॥

సమిధఃస్త్రిఃప్రమసామనీకే । పునోరుచా పూర్వకృత్యా-
 వృధానః । త్రిభిరైవైస్త్రిగ్శతైః వప్రభాహుః । బ్రహ్మసత్త్వ-
 త్రివిదురోవవార । సర్వాశేగంప్రాప్తశూరౌ మిమాసః । తస్మాన-
 వప్తృతీయజ్ఞస్యధామ । గోభీర్వచావాన్మధువా సమృద్ధాః ।
 హిరణ్యశ్చన్ద్రీ యతి ప్రచరాః । కుడితో దేవైర్ హరివాగ్ం
 అభిష్టిః । అజహ్యో హవిషా శర్ధమానః ॥ ౩౯ ॥ పుర్వకృత-
 మునువా వప్రభాహుః । ఆయాతు యజ్ఞముపనోజమాగః । బ్రహ్మ-
 ణోఽపర్హిహారీవాన్న ఇన్ద్రః । ప్రాచీనగ్ం నీదర్శిడిశాపృ-
 థివ్యాః । ఉరువ్యహాప్రథమావగ్ం స్యోమమ్ । అదిత్యైర్వక్తవ-
 సుభిస్సహాః । ఇన్ద్రన్ద్రురోకవప్య ధావమానాః । వృషాగా-
 యన్తు జనయన్సుపత్నీః । ద్వారోదైవీ రభిణో విశ్రయన్తామ్ । సు-
 వీరానీరం ప్రథమానా మహాభిః ॥ ౪౦ ॥ ఉమాస్తానక్తా బృహతీ
 బృహన్తమ్ । పయస్వతీ సుదుష్టే శూరమిన్ద్రమ్ । వేషస్వ-
 తీ తన్తునా సప్త్యయన్తీ । దేవానాన్దైవయఃతస్సుగుక్మే ।
 దైవ్యా మిమానా మనసా పురుత్రా । హోతారావిన్ద్రం ప్రథమా-
 సువాచా । మూర్ధ్న యజ్ఞస్య మధునా దధానా । ప్రాచీవజ్ఞోః-
 తీర్ హవిషావృధాతః । తిస్రా దేవీర్ హవిషా వర్ధమానాః । ఇన్ద్ర-
 జ్ఞుషాగా వృషగాన్నపత్నీః ॥ ౪౧ ॥ అచ్ఛిన్నన్తన్తుఃపయస్తా సర-
 స్వతీ । ఇదాదైవీ భారతీ విశ్వరూపిణః । త్వష్టా దధదిన్ద్రాయ శు-
 ష్మమ్ । అప్రాకోచిష్టుర్వ్యశేసే పుమాణి । వృషాయాన్వృషగాం ధూ-
 రీరీతాః । మూర్ధ్న యజ్ఞస్య సమసర్తు దేవాః । వర్ష పృథిరవపు-

స్తో వచాశ్చైః । త్సవ్యాసముజ్జాఘ్రిమితాన దైవః । ఇంద్రోస్య హస్తైః
 క్షాతరం వృదానః । స్వదాతి హవ్యమధునా ఘృతేన । హస్తానా-
 మిన్దు ప్రతిశూర్ ఇంద్రోః । వృషాయమాగో వృషభస్తుతాహట్ ।
 ఘృతపుష్టా మధునా హవ్యముర్ధా । మూర్ధా యజ్ఞస్య అమ-
 తాగ్ంవాహః ॥ ౪౨ ॥

శర్ధమాన్తో మహాభిః పత్నిఘ్నూ తేనచ త్వారిచ ॥ ౪ ॥

అచక్ష్మప్రా వివేష యన్మా । తగంప్రధీచిః । సత్యమిర్తస్మ
 త్వవాగ్ం అన్యోఅస్తి । ఇంద్రోదేహో సమన్యోఽన్య జ్యాయాగ్ । అహ-
 న్మహిం పరిశయానమగాః । అనాస్పశ్చోపా అచ్ఛా సముద్రమ్ ।
 ప్రసపాహిషే పురుహూతశిమోగ్ । శ్యేష్ఠస్తైశుష్ణ ఇహ రాతిరస్తు ।
 ఇంద్రో భర్తదక్షిణేనా వసూని । పతిస్సన్ధానామసి రైవతినామ్ । సశే-
 వ్యవమధి ధాద్యుమ్నమస్మే । మహిష్టత్రజ్జనాహాదీన్ద్రోతవ్యమ్ ।
 రక్షాచనో మఘోనః హహిసూరీగ్ । రాయేచన స్వప్రత్యా ఇషే-
 థాః ॥ ౪౩ ॥ రైవతినాఞ్చ త్వారిచ ॥ ౫ ॥

దేవం బ్రహ్మిర్ద్యోగ్ం సుదేవనైవైః । వీరవథ్ స్తీరావే-
 ద్యామవర్తయత్ । వస్తార్వృతం హోక్తోర్భృతమ్ । రామూ బ్రహ్-
 హిష్మతోఽన్యగాత్ । వస్తువసే వస్తుధేయస్య వేతు యః । దేవీదాన్వ-
 ర ఇంద్రోగ్ం సజ్జాతే । విద్యిర్యామన్నవర్తయగ్ । అవభేవ తను-
 గేన కుమారేణ చమీచితాఅపార్వాణమ్ । రైగుకతాటన్నదన్తామ్ ।
 వస్తువసే వస్తుధేయస్య వియన్తుయః ॥ ౪౪ ॥ దేవీదేహస్తాన-
 త్తా । ఇంద్రోయజ్ఞే ప్రయత్య హ్వితామ్ । రైబ్రియత్ । హోయూసిన్దామ్ ।

సుప్రీతై సుధితైలభూతామ్ । వస్తువనే వస్తుధేయస్య వీత్రాయః ।
 దేవీక్షాస్త్రీవసుధితీ । దైవమిన్ద్రమవర్థతామ్ । అయావ్యవ్యాఘాద్య-
 మాగ్ంసి । ఆన్యావాప్తద్యస్తువార్యాణి । యఃమానాయశ్చితే ॥౪౧॥

❧ వస్తువనేవస్తుధేయస్యవీత్రాయః । దేవీక్షాస్త్రీవసుధితీ
 స్తుమఘే । యసేన్ద్రమవర్థతామ్ । ఇన్ద్రమూర్జమన్యాఽవాప్తీత్ ।
 సగ్ధిగ్ంసపీతిమన్యా । నవేషపూర్వస్వయమానే । పురాణైవపమ్ ।
 అథాతామూర్జమూర్జాహుతీ వస్తువార్యాణి । యఃమానాయశ్చి-
 తే । వస్తువనే వస్తుధేయస్య వీత్రాయః ॥ ౪౨ ॥ ❧ దైవాదై-
 వ్యా హోతారా । దేవమిన్ద్రమవర్థతామ్ । హతాఘశగ్ంసావార్యా-
 స్తావస్తువార్యాణి । యఃమానాయ శ్చితౌ । వస్తువనేవస్తుధే-
 యస్య వీత్రాయః । దేవీస్త్రీప్రస్త్రీహ దేవీః । పతిమిన్ద్రమవర్థ-
 యత్ । ఆప్సృష్టద్భారతీదివమ్ । రుద్రైర్వృజ్గ్ం సరస్వతీ । ఇ-
 దావసుమతీగృహా ॥ ౪౩ ॥ ❧ వస్తువనేవస్తుధేయస్య వియ-
 న్తయః । దైవఇన్ద్రో నరాశగ్ంసః । త్రివహుధస్త్రీవన్తురః । దైవ-
 మిన్ద్రమవర్థయత్ । శతేనశితిప్యస్తానామాహితః । సహస్రేనా-
 ప్రవర్తతే । మిత్రావరుణేదస్య హోత్రమర్హితః । బృహస్ప-
 తిస్తోత్రమ్ । అశ్వినాఽఽధ్వర్యవమ్ । వస్తువనేవస్తుధేయస్య వేతుయ-
 జ ॥ ౪౪ ॥ ❧ దైవ ఇన్ద్రో వచస్పతిః । హిరణ్యవహ్నో మధు-
 శాఖస్సుపిప్పలః । దైవమిన్ద్రమవర్థయత్ । దివమగ్గేగ్ంవాత్ । ఆఽ-
 పరిభ్రుశప్యధీమద్భగ్ంహీత్ । వస్తువనేవస్తుధేయస్య వేతు యః ।
 దైవం బ్రహ్మహిర్యారితీనామ్ । దైవమిన్ద్రమవర్థయత్ । ప్వాష్ణమిన్ద్ర-

గాసన్నమ్ । అన్యో ఒక్ హి గంవ్యభ్యభూత్ । వస్తువసే వస్తుధేయస్య
వేతుయః । దేవో అగ్నిస్త్విష్టకృత్ । దైవమిష్టమవర్థయత్ । స్వి-
ష్టమిష్టార్థస్త్విష్టకృత్ । స్విష్టమవ్య కరోతుహ । వస్తువసే వస్తుధేయ-
స్య వేతుయః ॥ ౪౯ ॥ వియన్తు యశ్శితే శ్శితే వస్తువసే వస్తు-
ధేయస్య వీతాయాగృహా వేతుయభాభూత్ ॥ ౫౦ ॥

దైవంబు హిదేవీద్యాకరో దైవీ ఉపాపాసక్తా దేవీశాస్త్రి
దేవీ ఉర్జాహుతి దేవదైవ్యా హోతారాశ్శితౌ దేవీస్త్విష్టకృతా
దేవీదేవ ఇన్ద్రోనరాశగ్ం హోదేవ ఇన్ద్రో వస్తస్థితీదేవంబు హి-
ర్యాణీనాదేవో అగ్ని స్త్విష్టకృతైవమ్ । వేతువియన్తు చతుర్వీతా-
మో వియన్తు చతుర్వీతవర్థయదవర్థయన్తిరవధాతా మోఽవర్థ-
యగ్ంశ్చతురవర్థయత్ । వస్తారావధేవదైవీరయావీషగ్ంహతాఽ-
పుష్పిచ్చతేన దితగ్ం స్వాప్తగ్ం స్విష్టగ్ం శ్శితే శ్శితేశ్శితౌ ॥

హోతాయఖధన్మిథాఽగ్నిమిదస్సదే । అశ్వినేస్త్రిగ్ం సర-
స్వతీమ్ । అజో గూమో నగోగూమైః క్వలై ర్భేషజమ్ । మధుశ-
మైర్ష తే ఇన్ద్రీయమ్ । పయస్సామః పరిసుతా ఘృతం మధు ।
వియన్తావ్యస్య హోతర్యః । హోతాయఖ త్తమానపాథసరస్వతీ ।
అపిమోషా వధేషజమ్ । ప్రథామధుమతాథరకా । అశ్వినేస్త్రియ-
వీర్యమ్ ॥ ౫౦ ॥ అజో బదరైరుప్రవాకాభిర్భేషజన్తోక్సభిః । పయస్సా-
మఃపరిసుతా ఘృతంమధు । వియన్తావ్యస్య హోతర్యః । హోతా
యఖస్సరాశగ్ంస్థ స్థస్థగ్ంహమ్ । పత్తిగ్ం సురామై ర్భేషజమ్ ।
భేషజ్సరస్వతీభిమ్ । రథోనచస్త్రిగ్ంశ్శోర్వపా ఇన్ద్రీయ వీర్యమ్ ।

తో మధుశ్చతః । తానశ్వనా సరస్వతీస్త్రామౌ వృత్తిరౌ ।
 జవన్తాగ్ం సామ్యం మధు । పీఠన్తు మనన్తు ద్విరున్మతోమమ్ । పరా-
 తర్హః ॥ ౧౨ ॥ వీర్యవీయన్తాన్యోఽన్యో బాహ్యోఽన్యో వాపర్యా వ-
 ప్నతీ మధు హిరణ్యాయం క్షవంవీయన్తాన్యోఽన్యో బాహ్యోఽన్యోబాహ్య-
 నమృతాః పశ్య చ ॥ ౧౩ ॥

సమిధాఽగ్నిగ్ం వత్ । తనూపతోఽన్త్రుత్ । పరాశగ్ంసమృ-
 షీ । ఇదేదీతోయవైర్హస్తే । పురహిస్త్రుత్ । వహ్నోఽశ్వనా వత్ । సు-
 చేపవఃషీ । దైవ్యా హోతారా నీసేవ రమ । తిప్రిప్రవృత్తీరమృతా-
 వస్తే । వనపురిమృషీ । అగ్నిప్రయోదత । అశ్వనా వ్యాప-
 త్రయోదత । సమిధాఽగ్నిం బదర్శ్యవర్శ్యవైర్హస్తా త్వీమశ్వ-
 నా న క్షవజగ్ం రూపమశ్వనా భీమం రామమ్ ॥

సమిధో అగ్నిరశ్వనా । తస్తా ముక్తో విరాజ్యుతః । నువా-
 ధేమపురస్వతీ । సోమగ్ం శుక్రమిహేంద్రియమ్ । తనూపా భి-
 జా సుతే । అశ్వనోథా సరస్వతీ । మధ్వా రజోఽంద్రియమ్ ।
 ఇంద్రియ ప్రభిభిర్హవాః । ఇంద్రియేన్దుగ్ం సరస్వతీ । పరాశగ్ం-
 సేవ వగ్నహుః ॥ ౧౦ ॥ అథాతామశ్వనా మధు । క్షవం ద్వి-
 జా సుతే । అహవనా సరస్వతీ । ఇంద్రియేంద్రియాణి క్లిష్టమ్ ।
 ఇదాభిరశ్వనావివమ్ । సమూహగ్ం వగ్ం ద్విప్యథుః । అశ్వనా వ-
 ముచెస్తుతమ్ । సోమగ్ం శుక్రం వాగ్మతః । సరస్వతీ తనూభంజ-
 పురహిపెంద్రియ చాతవే ॥ ౧౧ ॥ ప్రవృత్తీ న వ్యచేద్యతః । అశ్వ-
 నాశ్చ ముక్తో దిశః । ఇంద్రియ రజోదీప్తి మధు । నువీ కామూచేభ్య-
 త్

వృతీ । ఉమాస్తా నక్తమశ్వినా । దివ్యగ్ం ప్రాణునిర్మితా ।
 మృదానానా సువేతసా । పమత్తాతే పరవ్యత్యా । ప్రాతన్న
 అశ్వినా దివా । ప్రాహి నక్తగ్ం పరవృతీ ॥ ౬౨ ॥ దైత్యా తాః
 తారా భిషజా । ప్రాతనిర్మిగ్ం సచా మృతే । త్రిష్రైతే ధా పరవృతీ ।
 అశ్వినా భారతీదా । త్రిషం పర్మిమృతా పామమ్ । ఇప్రాణా నమ-
 త్కృమమ్ । అశ్వినా భేషజం మధు । శేషతత్కృమపరవృతీ । ఇన్ద్ర
 త్వస్తా యశశ్శ్రీయమ్ । నూపగ్ం నూపమధుస్సుతే । బ్రాహ్మభ-
 వ్యో వవృతీః । శశమానా పర్మిమృతా । క్షీలాంతుశ్వ భ్యాం మధు ।
 ద్రుహి భేషపరవృతీ । గౌరిర్న పామమశ్వినా । మాపరేణ పర్మిమృ-
 తా । పమథాతాగ్ం పరవ్యత్యా । ప్వాహీన్ద్రో మృతం మధు ॥ ౬౩ ॥

వర్షమాః పాతవే పరవ్యత్యధుస్సుతే ౬౪ త ॥ ౬౪ ॥

అశ్వినా వావిర్ద్రియమ్ । నముచెధ్ధియా పరవృతీ । అశ్రు-
 క్రమామృతాద్వసు । ముఘమిన్ద్రాయ చభ్రీరే । యమశ్వినా పరవృతీ ।
 వావిషేప్తమవర్ధయన్ । ప బిభేదవలం ముఘమ్ । నముచావా మృ-
 త సచా । తమిన్ద్రం ప్రశవస్సచా । అశ్వినోరా పరవృతీ ॥ ౬౪ ॥
 దధానా అభ్యసూవత । వావిహ యజ్ఞమిన్ద్రాయమ్ । య ఇన్ద్రో
 ఇన్ద్రాయన్ద్రధుః । పుత్రా వరుణో భగః । ప మృతామా వావిష్మ-
 తిః । యజమానాయ స్పృత । పుత్రా వరుణో ౬౫ తర్ । యజమా-
 నాయ ద్దాశుషే । అదత్త నముచెర్వసు । మృతామా బలమిన్ద్ర-
 యమ్ ॥ ౬౫ ॥ వరుణః క్షుత్రమిన్ద్రాయమ్ । భగవ పుత్రా శ్రీయమ్ ।

సుత్రామా యశేనా బలమ్ । దధానా యజ్ఞమాశత । అశ్వినా
 గోధిన్ద్రియమ్ । అశ్వధీర్ద్యుత్యం బలమ్ । హవిషేన్ద్రిక్ం సర-
 వ్యతీ । యజమానమవధానా । తా నాసత్యా సుచేశసా ।
 హిరణ్యవతశనీ నరా । సరస్వతీ హవిష్కతీ । ఇన్ద్రి కమాసు నా-
 వత । తా భిషజా సుకమాగా । సా సుకుఘా సరస్వతీ । స వృత్తి-
 మా శతక్రతుః । ఇన్ద్రియ దధున్ద్రియమ్ ॥ ౬౬ ॥

ఉతా సరస్వతీబలమిన్ద్రి యన్నరా వట్పు ॥ ౧౩ ॥

దైవం బ్రహ్మసరస్వతీ । సుదైవమిన్ద్రి అశ్వినా । శక్తా
 వ చక్షుర్ద్యుత్యః । బ్రహ్మహా దధున్ద్రియమ్ । వసువనే వసుధ-
 యస్య వియన్తు యః । దైవీచావ్యరో అశ్వినా । భిషజేన్ద్రి స-
 రస్వతీ । ప్రాణన్న దీర్యన్నసి । చావ్యరో దధున్ద్రియమ్ । వ-
 సువనే వసుధేయస్య వియన్తు యః ॥ ౬౭ ॥ దైవీ ఉమాసావ-
 శ్వినా । భిషజేన్ద్రి సరస్వతీ । బలన్న వాచమాస్యే । ఉమా-
 ర్థ్యాన్దధున్ద్రియమ్ । వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు య-
 ః । దైవీ శోష్ఠీ అశ్వినా । సుత్రామేన్ద్రి సరస్వతీ । శ్రో-
 త్రిన్న కణాయోర్యశః । శోష్ఠీర్థ్యాన్దధున్ద్రియమ్ । వ-
 సువనే వసుధేయస్య వియన్తు యః ॥ ౬౮ ॥ దైవీ ఉమా-
 హుతీ కుఘే సుకుఘే । వయసేన్ద్రిక్ం సరస్వత్యశ్వినా భిష-
 జావత । కుక్రన్న శోత్రిస్సనయోరాహుతీ ధత్త ఇన్ద్రియమ్ ।
 వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యః । దైవా జేవానాం భిష-
 జా । హాతారాదన్ద్రియశ్వినా । వసుఘానైవసరస్వతీ । త్య-

ప్రిష్ఠ హృదయే ముతిమ్ । హోతృత్యావధాన్యాయమ్ । ము-
 వనే వస్తుధేయస్య వియన్తు యః ॥ 17 ॥ ~~అ~~ దేవీష్టపిష్టహ దేవీ ।
 పరస్వత్యగ్నవా భారతీదా । శూన్యస్య మధ్యే వాత్యామ్ । ఇ-
 స్తాయ దధున్యాయమ్ । మువనే వస్తుధేయస్య వియన్తు య-
 ః ॥ 18 ॥ దేవ ఇన్ద్రో వత్సపతిః । త్రిప్రహరపరస్వత్యావధాన్య-
 త్యామీయశ్చై రథః । రత్నో వ దూషణమృతశ్చై ర్మమ్ । ఇన్ద్రా-
 యత్వహ దధున్యాయాగే । మువనే వస్తుధేయస్య వియన్తు
 యః ॥ 20 ॥ దేవ ఇన్ద్రో వత్సపతిః । హిరణ్యకర్ణో బ్రహ్మత్యామ్ ।
 పరస్వత్యాసుపిష్టలః । ఇన్ద్రాయ తత్యశ్చై మధః కిత్వా వ హారిమృష-
 తా వ రామమ్ । వత్సపతిర్నో దధున్యాయాగే । మువనే వస్తుధేయస్య
 వియన్తు యః । దేవం బ్రహ్మహిరణ్యకర్ణినామ్ । అధ్వరే స్త్రీణామన్య-
 త్యామ్ । ఉర్లమదాపరస్వత్యాః ॥ 21 ॥ ప్రిష్ఠపిష్టో శ్చై పతిః ।
 క్షశాన్తు మన్యగ్ం రాజానం బ్రహ్మహివా దధున్యాయమ్ । మువనే
 వస్తుధేయస్య వియన్తు యః । దేవో అగ్నిస్సప్తకృత్ । కైవా-
 యాఖిద్యథాయథమ్ । హోతారావ్యిమగ్నవా । వాచా వాచగ్ం
 పరస్వతీమ్ । అగ్నిగ్ం పామగ్ం సప్తకృత్ । స్వప్త ఇన్ద్రోమృతామా
 మృతా వరుణాభిమక్ । ఇన్ద్రో దేవో వత్సపతిః । స్వప్తా దేవా త్యా-
 వా । ఇన్ద్రో అగ్నిరగ్నివా । హోతా హోత్రే సప్తకృత్ । యో-
 న దధున్యాయమ్ । ఉర్లమపదితగ్ం ప్రధామ్ । మువనే వస్తు-
 థేయస్య వియన్తు యః ॥ 22 ॥ ద్వారో దధున్యాయవస్తువనే వస్తు-
 థేయస్య వియన్తు యా త్యావ్యిర్యావధాన్యాయమ్ మువనే వస్తు-

ధేయస్య వియన్తు యశ్చ శాశ్వత్యావధురిన్ద్రియవవస్తునః పక్ష-
 ధేయస్య వియన్తు యశ్చేన్ద్రియాణి వస్తువనః వస్తుధేయస్య వియన్తు
 యశ్చ పరస్వత్త్యా వనస్పత్తివత్పు ॥ ౧౪ ॥

దైవం బ్రహ్మదైవవిద్యాహం దేవీ శ్రీమాపావశ్యినా దేవీ
 శాశ్వతీ దేవీ శ్రీమాపావశ్యినా దేవీ దైవా దైవానాం భిషజా వమత్కూరై దే-
 వీస్త్రిప్రస్త్రిప్రా దేవీదైవా ఇన్ద్రియై సర్వాశ్చగంసా దేవ ఇన్ద్రియై వనస్పతి-
 దైవం బ్రహ్మదైవవిద్యాహం అగ్నిస్త్రిప్రస్త్రిప్రా దైవా । పు-
 ధాఽగ్నిదైవం బ్రహ్మదైవవిద్యాహం సర్వవియన్తు । ద్యౌః-
 స్త్రిప్రస్త్రిప్రా దైవా । అథ ఇన్ద్రియైమాతౌఽగ్నింపరస్పరస్వతీమ్ ।
 వక్త్రంపూర్వస్పరస్వతీ । అన్యత్ర సర్వతీ । భిషజ్పూర్వస్త్వా ఇన్ద్రి-
 యమ్ । అన్యత్ర రధున్ద్రియమ్ । శాశ్వతీమన్యాగం సుతాసుతీ ।
 అజ్ఞాన్త్యయయమానః ॥

అగ్నిమద్య హోతారమవ్యసేత । అయగం సుతాసుతీయ
 మానః । పచన్త్రీః । పచన్పురోహితాః । గృహ్వాన్గ్రహాః । బ్రహ్మ-
 వ్యభిచారిభ్యోఽగ్నిగ్ం సర్వత్యా ఇన్ద్రియై । బ్రహ్మవ్యభిచారిభ్యోఽగ్ని
 మేషమిన్ద్రియాశ్చభ్యమ్ । బ్రహ్మవిన్ద్రియై వ్యభిచారిభ్యోఽగ్నిగ్ం
 సర్వత్యా । సూప్తా అద్య దేవా వనస్పతిరథవత్ । అన్యత్రభ్యోఽగ్ని
 గేత్ర సర్వత్యా ఇన్ద్రియై ॥ ౨౩ ॥ సర్వత్యా మేషమిన్ద్రియా
 శ్చభ్యమ్ । ఇన్ద్రియై వ్యభిచారిభ్యోఽగ్నిగ్ం సర్వత్యా । అన్యత్ర
 బ్రహ్మవ్యభిచారిభ్యోఽగ్నిగ్ం సర్వత్యా । అన్యత్ర
 బ్రహ్మవ్యభిచారిభ్యోఽగ్నిగ్ం సర్వత్యా । అన్యత్ర

మశ్వినా సరస్వతీస్త్రిస్సుత్రామా వృత్తహః । సోమోన్మథరాక్షసః ।
ఉపో ఉక్థామదా శ్రౌద్విమదా అదా । అవీవృధవ్యాధామై । త్యా-
మద్య కష ఆకషీయ కషీగాన్నపాదవృశీత । అయగ్ం సుతామనీ
యఃమానః । బ్రహ్మభ్య ఆసన్తతేభ్యః । ఏష మే దేవీమ వసా వార్యా
యన్మిత ఇతి । తా యా దైవా దేవదావావ్యధాః । తావ్యస్మా ఆద
శాస్వ । ఆ చ గురవ్య । ఇహితశ్చ హోతరసి భద్రవాచ్యాం ప్రాచీతా
మానుషః । సూక్తవాకాయ సూక్తా ప్రాహి ॥ ౭౪ ॥

ఇన్ద్రాయ యఃమానస్సత్త చ ॥ ౭౫ ॥

ఉశ స్తస్త్వా హావామహ ఆహో అగ్నే సుతేతుహా త్వగ్ం సోమ
మహేభగవత్వగ్ం సోమ ప్రచీతో మహిహాత్వయా హి సచీతరస్సామ
పూర్వై త్వగ్ం సోమ పితృభిస్సవీద్రానః । బర్హిషదః పితర ఆఽహం పి-
త్యో । ఉపహూతాః పితరోఽగ్నిష్వాత్తాః పితరః । అగ్నిష్వాత్తా-
స్సృతుమతో హావామహే । వరాశగ్ం సేసామప్రీథయ అశుః । తే
హో అర్వస్తస్సుహావా భవన్తు । శన్నోభవన్తు ద్విపదై శజ్ఞాతుష్పదే ।
యే అగ్నిష్వాత్తా యేఽనగ్నిష్వాత్తాః ॥ ౭౬ ॥ అగ్ంహోముచః పితర-
స్సామ్యాపః । పశేఽవదైభ్యమృతాహో భవన్తః । అధి బ్రువన్తు తే అవ-
త్వస్మాక్ । వాన్యామై దుగ్ధ ఉషమాగాః కర్తవ్యమ్ । ఉదీరాదా అ-
వరై పశే చ । అగ్నిష్వాత్తా ఋతుభిస్సవీద్రానాః । ఇష్టోవహో వావిరి-
దన్మవన్తామ్ । యదగ్నే కవ్యవాపావ ర్వమగ్న ఉగ్ధితో చారవేదా ।
మూఠరీ కర్తవ్యః । యే తార్తృపుదే వత్రా శేహమావా । హోత్రా
వృధాస్సామరహా అత్తా । ఆఽగ్నేయాహి సువృతేభ్యరావ్యో ।

పైత్యః కైత్యః పితృభుకమకసద్భిః । వాన్యవాహమతరం పురు
 ప్రియమ్ । అగ్నిచ్చైశేన వావిమా పత్యకా । ఉహపవ-
 త్వాన్యవాహం పితృణామ్ । పవః ప్రీతావీరవత్త్రికం సమృద్ధాను ॥౭౬॥
 అగ్నిచ్ఛాన్తా శేహమావాన్సత్త చ ॥ ౧౬ ॥

హాతా యుద్ధీకప్తే । ముద్గావం మహాద్యుతే । ము
 ముద్ధవరేణ్యమ్ । అస్మిద్విప్రయోధసమ్ । గ్రాహ్యశ్చ
 ప్త ఇన్ద్రియమ్ । త్ర్యవిక్లావయో దధత్ । వేత్వాన్యప్య హా
 తర్యః । హాతా యుద్ధచక్రవర్తమ్ । తనూవపాతముద్ధీకమ్ ।
 యుద్ధభామదీర్ఘభాధే ॥ ౨౨ ॥ ముద్ధివిప్రయోధసమ్ ।
 ఉన్దిహాశ్చప్త ఇన్ద్రియమ్ । ద్వివహాహాశ్చప్తయో దధత్ । వే
 త్వాన్యప్య హాతర్యః । హాతా యుద్ధీకప్తమ్ । కుత్తి
 వృత్తిహస్తమమ్ । ఇదాభీర్థ్యగ్ం సహా । పామవిప్రప్త
 యోధసమ్ । అనుష్టభశ్చప్త ఇన్ద్రియమ్ । త్రివక్త్రశ్చప్త
 యో దధత్ ॥ ౨౩ ॥ వేత్వాన్యప్య హాతర్యః । హాతా యు
 ధుభుబ్ హివదమ్ । పూషగాన్తమమర్త్యమ్ । నీదన్తంబహ
 షీ ప్రియే । అమృతేన్ద్రవయోధసమ్ । బృహతిశ్చప్త ఇన్ద్రి
 యమ్ । ఐచ్ఛావిక్లావయో దధత్ । వేత్వాన్యప్య హాతర్యః ।
 హాతా యుద్ధద్యుచస్వతీః । సుప్రవాయగా యుక్తావృధే ॥ ౨౪ ॥
 ద్వాతా కేచిక్ హీరగ్యాయా । బ్రహ్మణ ఇన్ద్రవయోధసమ్ ।
 త్తక్తిశ్చప్త ఇహేన్ద్రియమ్ । తుర్యవాహాశ్చప్తయోదధత్ । వే
 త్వాన్యప్య హాతర్యః । హాతా యుద్ధుచస్వతీః । బ్రహ్మ

లృప్తాః ఉతే । వక్తామాస్తా వ దకతతే । విశ్వవిద్యవ్యవహారాధిపమ్ ।
 త్రిపుత్యశ్చైవ ఇహియమ్ ॥ ౧౦ ॥ ~~వి~~ వ్యవహారాధిపత్యో ద-
 ధత్ । వేత్తావ్యప్య హోతర్యః । హోతా యజ్ఞత్రయచరపా । రేవా-
 వాముత్యమయే । హోతారాజైవ్యా ॥ ౧౧ ॥ పయశ్చైవ్యవహారా-
 ధిపమ్ । అగ్నిశ్చైవ ఇహియమ్ । బ్రహ్మహారాధిపత్యో ద-
 ధత్ । వేత్తావ్యప్య హోతర్యః । హోతా యజ్ఞశ్రేష్ఠి ॥ ౧౨ ॥
 త్రిప్రా దైవీ హిరణ్యయా । భారతీయకవాలిమహాహి । పరిమిప్త-
 వ్యవహారాధిపమ్ । విరాజ్చైవ ఇహియమ్ । దైనుక్తాన్న వయో-
 దధత్ । వేత్తావ్యప్య హోతర్యః । హోతా యజ్ఞస్సరేపమ్ ।
 త్వష్టారం పుష్టివధానమ్ । దూవాణి విభీతం పృథక్ । పుష్టిమిప్త-
 వ్యవహారాధిపమ్ ॥ ౧౩ ॥ ద్విపదశ్చైవ ఇహియమ్ । ఉష్ణాగ్న-
 స్సవయోదధత్ । వేత్తావ్యప్య హోతర్యః । హోతా యజ్ఞచ్ఛత్ర-
 తుమ్ । హిరణ్యపరామృతమ్ । రతనాం విభ్రతవశిమ్ । భగ్నిమిప్త-
 వ్యవహారాధిపమ్ । కకుభశ్చైవ ఇహియమ్ । వశావేహత్య-
 స్సవయోదధత్ । వేత్తావ్యప్య హోతర్యః । హోతా యజ్ఞశ్శాన్తి-
 హాకృతీ । అగ్నిశ్చైవ హుతిం పృథక్ । వరుణం ధేవజన్మవిమ్ ।
 త్రయిప్తవ్యవహారాధిపమ్ । అతిచ్ఛన్త ప్రశ్నన్త ఇహియమ్ । బృహ-
 ద్భువభక్తావయోదధత్ । వేత్తావ్యప్య హోతర్యః ॥ ౧౪ ॥ ద్వి-
 దధద్యుతాపృథ ఇహియం పోస్వరీర్యవహారాధిపం వేత్తావ్యప్య హో-
 తర్యశ్చైవ ॥ ౧౫ ॥

యోదధుః । త్రిస ఇదా సరస్వతీ । చారతీమరుతో విశా । ౧౬ ।
 విరాట్పుస్త ఇహోద్ధియమ్ । దేనుగార్మ వయోదధుః । రవస్తా తునీ-
 ప్తా అద్యుతః । ఇన్ద్రాగ్నిపుష్టివర్ధనా । ద్విపాచ్ఛిస్త ఇహోద్ధియమ్ ।
 ఉహాగార్మ వయోదధుః । శమితాస్తో వనస్పతిః । పునరాత్రమవశ్య-
 గమ్ । కతుచ్ఛిస్త ఇహోద్ధియమ్ । వశావైహగార్మ వయోదధుః ।
 స్వాహా యజ్ఞవరుణః । సుఖతోభేషజమ్కరత్ । అతిచ్ఛిస్తాశ్వత్థ-
 ఇన్ధియమ్ । బృహదృషణాగార్మయోదధుః ॥ ౧౭ ॥ అమర్త్యమర్త్య-
 వాగ్గార్మయోదధుర్విశోవశావైహగార్మ వయోదధుశ్చ త్వారిచ ॥ ౧౮ ॥

వననైవతునా దైవాః । వసవస్త్రివృతా స్తుతమ్ । రథవ-
 తేణ శేషసా । హవిన్ద్రో వయోదధుః । గ్రిష్ణేణ దైవా ఋతునా ।
 మద్యాపిచ్ఛదశేస్తుతమ్ । బృహతాయశేనా బలమ్ । హవిన్ద్రో
 వయోదధుః । వర్షపాభిర్ ఋతునా ౭౭ ద్విత్వా । స్తోమేపప్రద-
 శేస్తుతమ్ ॥ ౧౯ ॥ వైరూపేణ విశోషసా । హవిన్ద్రో వయో-
 దధుః । శారదేనతునాదేవాః । ఏకవింశతిభిరవస్తుతమ్ । వై-
 రాజేన శ్రియాశ్రియమ్ । హవిన్ద్రో వయోదధుః । హేమ-
 నైవతునాదేవాః । మరుతస్త్రిణినే స్తుతమ్ । బలేన శక్వరీపుహా ।
 హవిన్ద్రో వయోదధుః । శైశ్శిరేణునా దైవాః । త్రియస్త్రి-
 గ్ంశే ౭ మృతగ్ం స్తుతమ్ । సత్యేన రైవతిః ఖత్రమ్ । హవిన్ద్రోవ-
 యోదధుః ॥ ౨౦ ॥ స్తోమేపప్రదశేస్తుతగ్ం పహా హవిన్ద్రో
 వయోదధుశ్చ త్వారిచ ॥ ౨౧ ॥ వననైవ గ్రిష్ణేణ వర్షపాభిశ్చాగ్దతే-
 వ హేమనైవ శైశ్శిరేణ మత్ ॥

దైవంబున్ హిరిన్ద్రవ్యయోధసమ్ । దైవదైవమవర్థయత్ ।
 గాయత్రియా ఛన్దసేన్ద్రీయమ్ । తేజ ఇన్ద్రో వయోదధత్ ।
 వసువనే వసుధేయస్య వేతు యః । దేవీర్వాహో దేవమిన్ద్ర-
 వ్యయోధమ్ । దేవీర్దేవమవర్థయత్ । ఉషీహ ఛన్దసేన్ద్రీయ-
 మ్ । ప్రాగమిన్ద్రో వయో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వి-
 యన్తు యః ॥ ౯౦ ॥ దేవీదైవవయోధసమ్ । ఉషీ ఇన్ద్రో-
 మవర్థతామ్ । అనుష్టుభా ఛన్దసేన్ద్రీయమ్ । వాచమిన్ద్రో వ-
 యోదధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వీతాయః । దేవీ జాష్ఠీ
 దైవమిన్ద్రవ్యయోధసమ్ । దేవీ దైవమవర్థతామ్ । బృహత్యా ఛ-
 న్దసేన్ద్రీయమ్ । శ్రోత్రీమిన్ద్రో వయో దధత్ । వసువనే వసు-
 ధేయస్య వీతాయః ॥ ౯౧ ॥ దేవీ ఉహాహుతీ దైవమి-
 న్ద్రవ్యయోధసమ్ । దేవీదైవమవర్థతామ్ । ప్రక్క్యా ఛన్దసేన్ద్రీ-
 యమ్ । శుక్రమిన్ద్రో వయో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వీ-
 తాయః । దేవా దైవ్యా హోతారా దైవమిన్ద్రవ్యయోధస-
 మ్ । దేవా దైవమవర్థతామ్ । త్రిష్టుభా ఛన్దసేన్ద్రీయమ్ ।
 త్విషిమిన్ద్రో వయో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వీతాయః
 ॥ ౯౨ ॥ దేవీస్తిప్రస్తిహో దేవీర్వయోధసమ్ । పతిమిన్ద్రో-
 మవర్థయత్ । జగత్యా ఛన్దసేన్ద్రీయమ్ । బల్లమిన్ద్రో వ-
 యో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యః । దేవోనరా
 శగంసో దైవమిన్ద్రవ్యయోధసమ్ । దేవో దైవమవర్థయత్ । వి-
 రాజా ఛన్దసేన్ద్రీయమ్ । రెత్రున్ద్రో వయో దధత్ । వసువ-

ప్రార్థనా స్వామి స్వామి సామంతరావ వ్రాసిన నీ సేన మిత్రాపి యుద్ధా
 హారా యుద్ధమిధిష్ఠిగ్గం సమిద్ధిష్ఠి ఆచరణప్రచారణం
 హారా హారా యుద్ధమిధిష్ఠిగ్గం సమిద్ధిష్ఠి ఆచరణప్రచారణం

విరిన్ద్రియన్తవం బ్రహ్మసృరస్వత్యగ్నిమధ్యశస్త్రో హోతా యన్తా
 ద్విదస్సదె సమిద్ధో అగ్నిస్సమిధా వస్తన్తవతునాదేవం బ్రహ్మిన్ద్రి
 వ్యయోధసవిగంశతిః ॥ ౨౦ ॥

ప్రాచీన్ద్రియామిమదస్త పితరస్సామ్రాజ్యాయపూఠం పు
 త్రేనోషాస్తానక్తా బవన్తైరథాతాన్తవ ఇన్ద్రోవస్తపుతిః పశ్చవాహా
 గ్నాన్తవీ దేవన్తయోధసశ్చతుర్నవతిః ॥ ౨౧ ॥ ప్రాచీన్ద్రియావేతుయః ॥

హరిః ఓమ్

సప్తమప్రపాఠకః

హరిః ఓమ్ ॥ త్రివృక్షోమాధవతి ॥ బ్రహ్మవర్చసవేత్త్రివృ
 త్ ॥ బ్రహ్మవర్చసమైవావ రున్ధే ॥ అగ్నిష్టోమస్సామా ధవతి ॥ బ్ర
 హ్మవర్చసవా అగ్నిష్టోమః ॥ బ్రహ్మవర్చసమైవావ రున్ధే ॥ రథస్తర
 గం సామధవతి ॥ బ్రహ్మవర్చసవే రథస్తరమ్ ॥ బ్రహ్మవర్చసమై
 వావ రున్ధే ॥ పరిస్రీతీ హోతా ధవతి ॥ ౧ ॥ అరుహోమిదుకారస్త్రిశుక్రః ॥
 ఏతదైవ బ్రహ్మవర్చసస్యహూపమ్ ॥ రూపేన్తైవ బ్రహ్మవర్చసమవ
 రున్ధే ॥ బృహస్పతిరకామయత దేవానాం పురోధాజ్జచ్చేయమితి ॥
 ప ఏతం బృహస్పతిస్తవమపశ్యత్ ॥ రమాఽహరత్ ॥ తేనాయత ॥
 రతోనై సదేవానాం పురోధామగచ్ఛత్ ॥ యః పురోధాకామస్సాన్ధ
 త్ ॥ ప బృహస్పతిస్తవేపయితేత ॥ ౨ ॥ పురోధాజ్జువగచ్ఛతి ॥ తస్య